

Constanța IACOB
(coordonator)

Silvia SIMIONESCU

Delia MANEA

**CONTABILITATEA DE GESTIUNE –
INSTRUMENT FUNDAMENTAL AL
ACTIVITĂȚII MANAGERIALE**

Constanța IACOB
(coordonator)

Silvia SIMIONESCU

Delia MANEA

**CONTABILITATEA DE GESTIUNE –
INSTRUMENT FUNDAMENTAL AL
ACTIVITĂȚII MANAGERIALE**

**Editura Universitaria
Craiova, 2016**

Referenți științifici:

Prof.univ.dr. Mariana MAN

Prof.univ.dr. Marioara AVRAM

Prof.univ.dr. Cerasela PÎRVU

Copyright © 2016 Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IACOB, CONSTANȚA

Contabilitatea de gestiune : instrument fundamental al activității manageriale / Iacob Constanța (coord.), Simionescu Silvia, Manea Delia. - Craiova : Universitaria, 2016

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-0990-7

I. Simionescu, Silvia

II. Manea, Delia

657.47

Nu judecați o carte uitându-vă doar la copertă deoarece valoarea unei cărți constă în ceea ce poți folosi din ea.

„O carte care-ți place și o citești, sau care-ți trebuie și o folosești, este ieftină oricât de scumpă ar fi. O carte pe care o cumperi, dar n-o citești, este prea scumpă - oricât de ieftină ar fi”

George Budoï, 2013

Prefață

În prezent întreprinderile din întreaga lume se confruntă cu numeroase necunoscute și probleme specifice perioadelor de criză economică. În acest context, cunoașterea și stăpânirea nivelului costurilor dobândește o importanță sporită.

În căutarea de a înțelege contabilitatea de gestiune în medii competitive și a tehnologiilor avansate, schimbarea a devenit din ce în ce mai mult un domeniu de cercetare. Multe firme au înregistrat schimbări semnificative în mediul organizațional și al tehnologiilor competitive.

Pe măsură ce acestea au răspuns provocărilor de gestionare a schimbărilor a apărut problema alegerii celor mai eficiente tehnici și metode de conducere.

Managementul organizațiilor se confruntă cu provocarea de a consolida sistemul contabilității de gestiune, de a alege strategiile și metodele care să funcționeze împreună, în scopul de a obține un avantaj competitiv și de a spori performanța.

„A conduce bine o firmă, spunea M.Jr.Harper, înseamnă a fi stăpân pe viitorul ei, iar a fi stăpân pe viitor înseamnă a ști să lucrezi cu informația”. Nimeni însă, nu poate pretinde în mod serios că informațiile contabile îndeplinesc pe deplin toate nevoile informaționale ale diferitelor grupuri de utilizatori, cu atât mai mult când ne referim la contabilitatea de gestiune al cărui rol este perceput diferit de fiecare entitate, în funcție de scopul urmărit și obiectivele managementului.

Evoluția contabilității de gestiune, descendentă a contabilității analitice, se datorează în special modificării mediului economic și dezvoltării noilor metode de management preluate din Japonia și Statele Unite (calitate globală, implicarea personalului, fluxuri continue, juste-in-time, apropierea de producție ...) și care, în același timp, nu au luat locul tehnicilor contabile.

Astfel, contabilitatea de gestiune, așa cum se prezintă ea astăzi, deține un dublu rol: pe de o parte, furnizarea de informații pentru luarea deciziilor și măsurarea performanțelor (aspect al contabilității analitice), iar pe de altă parte, influențarea comportamentului celor implicați în organizarea activității (aspect al managementului), de unde și ideea acestei cărți, precum și denumirea ei de **Contabilitate de gestiune – instrument fundamental al activității manageriale**.

Care să fie cauzele care au contribuit la ridicarea contabilității de gestiune la rangul de “contabilitate managerială?” În mod obișnuit se spune că, în secolul XX, lumea a cunoscut mari schimbări care au condus la crearea unor organisme diverse, consumatoare de resurse și pentru că resursele sunt rare, organismele în cauză trebuie să fie administrate.

În acest context, un rol deosebit revine managementului, termen care desemnează un ansamblu de principii și metode de gestiune, precum și persoane implicate pentru aplicarea acestora în practică.

Pentru a administra un organism, managementul său va trebui să dispună de informații, atât asupra mediului extern, cât și asupra organizării lui însuși. Aceste informații pot lua forme diferite (vizuale, verbale, audio-vizuale) dar sunt departe de a fi suficiente. Managementul are nevoie de informații foarte precise, fie sintetice, fie detaliate, asupra mediului și asupra lui însuși, iar principiile sale trebuie să încerce concilierea a două mari modele:

- un model fondat pe piață, pe concurență, cercetarea profitului, performanța fiind principala apreciere bazată pe criterii financiare;
- un model fondat pe calitatea globală, satisfacerea clientului, contribuția la dezvoltarea socială, performanța fiind principala apreciere bazată pe criterii operaționale pe termen lung (calitate, interval, productivitate, flexibilitate) din care decurge performanța financiară.

Aceasta este condiția de elaborare și aplicare a strategiei întreprinderii, iar contabilitatea de gestiune, prin dublul său rol pe care îl deține, constituie un instrument al managementului și trebuie să găsească noi forme de exprimare.

Făcând o antiteză între modul în care a evoluat contabilitatea de gestiune în Statele Unite și în țările Europei continentale, în speță în Franța, al cărei model contabil a fost preluat și de țara noastră, se observă existența a două concepții diferite.

Astfel, în timp ce în Statele Unite s-a dezvoltat o contabilitate unică, bazată pe practica managementului, în Franța și, în consecință și în țara noastră, se practică un dualism contabil. Indiferent de modul de organizare, trebuie subliniat faptul că, în țările dezvoltate, contabilitatea de gestiune are drept vocație furnizarea de informații asupra costurilor, utile pentru diagnostic și luarea deciziilor și este în sprijinul managementului, termen frecvent utilizat în practică în sensul de “direcție și gestiune”. De asemenea, contabilitatea de gestiune permite exercitarea unei influențe asupra comportamentului personalului prin natura și prezentarea informațiilor pe care le transmite, motiv pentru care trebuie să se adapteze structurii și sistemelor de motivare ale managementului.

Plasând contabilitatea de gestiune în context european, trebuie să avem în vedere faptul că, atâta timp cât, din punct de vedere al normalizării contabile, conformarea europeană se izbește de divergențe și rezistențe importante, ajungând cel mai adesea la compromisuri, în sensul rău al cuvântului, europenii cercetează, din punct de vedere al practicilor managementului, sistemele de informare ale contabilității de gestiune încercând să deslușească măiestria japoneză și americană în materie de management.

Analizând sistemele de informare contabilă de gestiune, la prima vedere ne frapază asemănarea dintre ele, dar de o manieră mai nuanțată, în diverse țări, sistemele de informare contabilă de gestiune „formale” sunt indiscutabil mai puțin asemănătoare. Nimic nu seamănă, cum ar fi un buget sau o analiză a abaterilor de la un buget, făcută de britanici în comparație cu analiza abaterilor realizată de francezi, germani, olandezi sau spanioli ceea ce ne conduce la concluzia că instrumentele specifice gestiunii sunt identice dar nu se aplică la fel în practică.

Diferențele care apar între cultura și practica de gestiune țin de două elemente care vizează, pe de o parte, modul de reprezentare, modul de gândire al indivizilor determinate de apartenența lor la o cultură, iar pe de altă parte, de regulile jocului social, de nivelul colectivului care prevalează întrun context dat. Aceste două elemente asigură o legătură esențială între cultura unei țări și ceea ce se petrece întrun organism economic și societatea civilă a țării în cauză.

Trăind, fiind educați și crescând întrun context cultural, oamenii își înșusesc modelele de reprezentare a realității care îi înconjoară și învață să se supună regulilor (rareori scrise) colective ale jocului social, care impun comportamentul în societate ca și în întreprindere. Aceste moduri de reprezentare și aceste reguli sunt culturale, dar ele impun comportamentul, deciziile și acțiunea unui organism economic.

Lucrarea de față se instituie ca o bibliografie suplimentară pusă la dispoziția studenților din domeniul economic și tuturor celor care doresc să-și îmbunătățească cunoștințele legate de contabilitatea de gestiune.

În acest context ne propunem să aducem în discuție cele mai semnificative aspecte ale contabilității de gestiune specifice organismelor economice din țara noastră, multe dintre aceste aspecte având caracter teoretico-metodologic, motiv pentru care, parte din ele, pot fi regăsite în scrieri similare, contribuția autorilor fiind aceea de a le actualiza și a le da o interpretare adecvată.

Autorii

